

Delegation – makt och vanmakt

Den regleras i §§6:33-36. Den beslutande makten i en kommun utgår alltid från kommunfullmäktige (KF) och kommunstyrelsen (KS). Länken mellan makt och ansvar är entydig.

En delegationsordning ger en praktisk möjlighet att avlasta KS genom att rutinärenden och uppdrag överförs för beredning till förvaltningsnivå. Gällande delegationsordning i Knivsta kommun inleds den med en uppställning av hur beslut och verkställighet hänger ihop. Den har ändrats ett flertal gånger. För varje gång så har ökade befogenheter och uppdrag förts över från KS till förvaltningen.

Det innebär dock *inte* att ett kommunalråd eller majoriteten kan låta anställda på egen hand fatta beslut som binder kommunen. Delegationsbeslut ska anmälas till och fastställas av KS. De ska alltså protokollföras, anslås och därmed gå att överklaga.

Nätverket OBSKnivsta (se hemsidan) har pekat på att många kommunala yttranden avgivits och uppdrag verkställts utan att de anmälts till KS. Se t.ex. kommunens svar till Förvaltningsrätten 2018-05-21 (KS-2018/64) ang. överklagat beslut om Översiktsplanen. ”Ansvaret att företräda kommunen ligger ... hos kommundirektören”! skriver kommundirektören i sitt svar. Fick kommunstyrelsens ledamöter veta att de hade avgivit svar? Och exakt vad de hade svarat?

Man tvingas påminna om att beslut, fattade av kommundirektören, de facto saknar rättskraft eftersom de inte kan prövas i domstol. Det är ju KS som har ansvaret för alla beslut. Ledamöterna kan inte undkomma sitt personliga eller ekonomiska ansvar för vad personalen ställer till med. Och även fullmäktigebeslut om ansvarsfrihet kan när som helst rivas upp om beslut inte följer lag.

Varje förändring av delegationsordningen i Knivsta har ökat handlingsfriheten för kommunalråden. Beslut som tillhör KS har saktat överförts till kommunalråd och kommundirektör. Dessutom har tolkningen av 'brådskande ärende' i flera fall använts av kommunalråden för att runda KS när det gäller helt normala beslutsprocedurer. Avsikten att minimera KS medverkan i beslutsprocessen är tydlig. När ärendet kommit till KS kännedom är det försent att protestera.

Har man fixat en delegationsordning som tagit bort även tunga frågor från KS, så tappar snart övriga ledamöter i kommunstyrelsen möjligheten att medverka i kommunstyret och utöva sitt demokratiska ansvar. Men de sitter kvar med den heta potatisen, det rättsliga ansvaret.

När kommunstyrelsen ställs åsido förs beslutandemakt, med ordförandes goda minne, över till anställd personal i beroendeställning. Opartisk professionell beredning av ärenden riskerar att ersättas med beställning av resultat. Tag fallet Mojjen. Ett enhälligt styrelsebeslut 2014/80 om försäljning av tomten Gredelby 7:78 till Mojjen väntar på att verkställas. I direkt strid med uppdraget från KS försöker andra att ändra inriktningen av beslutet.

Så förvandlas makt för en majoritet till vanmakt för en opposition. Men så tänkte sig inte riksdagen när man stiftade lagarna. Beslut kan inte bara försvinna från kommunstyrelsens bord. Styrelsens beslut ska verkställas, utan dröjsmål. Det ska inte ta över 4 år att sälja en tomt till Mojjen.

Knivstas toppstyrda politiska kultur skämmer demokratins inre kvaliteter. Makten manipulerar paragrafer och förankring. Här har s.k. effektivitet och tron på snabba cash lämnat rättsstatens krav på opartiskhet, likabehandling och processer som skapar förtroende och tillit bland medborgarna.